20/02/2021

Η Ελληνόγλωσση Εκπαίδευση στην Ν. Αφρική

/ Γνώμες

Του Δρα Γεωργίου Βλάχου*

ΓΙΟΧΑΝΕΣΜΠΟΥΡΓΚ. Το μέλημα των Ελλήνων της Ν. Αφρικής για τη διατήρηση και την καλλιέργεια της εθνικής τους συνείδησης, είχε ως αποτέλεσμα από τα πρώτα χρόνια που βρέθηκαν εκεί να κτίσουν εκκλησίες και σχολεία διατηρώντας με αυτό τον τρόπο την πνευματική και πολιτιστική επαφή με τη γενέτειρά τους. Ετσι, κάτω από τις επίμονες προτροπές σπουδαίων ιεραρχών, διανοουμένων και ομογενών επιχειρηματιών αποφάσισαν, στην περιοχή του Γιοχάνεσμπουργκ, να στρέψουν τις προσπάθειές τους στην ίδρυση ελληνικού σχολείου. Για όλους αυτούς τους πρωτεργάτες, το σχολείο, ως κύριος φορέας μετάδοσης της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού, καθώς επίσης και η ορθόδοξη πίστη, ήταν τα δύο βασικά στοιχεία που καθόριζαν την ξεχωριστή εθνική τους ταυτότητα.

Ετσι, το 1925 αγοράστηκε ένα οικόπεδο στην περιοχή Μάλβερν του Γιοχάνεσμπουργκ. Το 1930 άρχισαν οι εργασίες του κτιρίου και από τον Ιανουάριο 1931 ξεκίνησε να λειτουργεί σχολείο σε ένα υπέροχο νεοκλασικό με 120 μαθητές, μέχρι και το 1944.

Ο στόχος όμως των ομογενών, στην περιοχή του Γιοχάνεσμπουργκ, για τη

δημιουργία μιας «Μεγάλης του Γένους Σχολής» δεν έπαψε να τους απασχολεί και στις αρχές του 1970 αρχίζει να κτίζεται η Σχολή Σαχέτι (λειτουργεί από το 1974), όταν πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του ήταν ο Γεώργιος Μπίζος. Βασικές πηγές χρηματοδότησης ήταν οι δωρεές και απλές συνεισφορές όλων των Ελλήνων της Νοτίου Αφρικής. Σήμερα φοιτούν σε αυτό περίπου 1300 μαθητές, αρκετοί από αυτούς είναι αλλογενείς (περίπου 40%).

Σημειώνεται ότι από το 1935 μέχρι το 1989 λειτουργούσε ένα ιδιωτικό σχολείο ως Νηπιαγωγείο, Δημοτικό, Γυμνάσιο και Λύκειο με 150 έως 200 μαθητές το χρόνο (το οποίο λειτουργούσε και ως οικοτροφείο) στο Rosebank του Γιοχάνεσμπουργκ.

Παράλληλα ιδρύθηκαν από τις Ελληνικές Κοινότητες, απογευματινά Τμήματα Ελληνικής Γλώσσας (ΤΕΓ) σε ολόκληρη τη χώρα που λειτουργούν μετά το ωράριο των πρωινών σχολείων. Αυτά άρχισαν να λειτουργούν πριν ή μετά το 1950. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε: Στην Ελληνική Κοινότητα του Benoni καταγράφεται λειτουργία σχολείου εκμάθησης της Ελληνικής από το 1946, στο Cape Town η Κοινότητα προσέλαβε μια δασκάλα το 1957 για να διδάσκει την Ελληνική Γλώσσα το απόγευμα, ενώ στο Vaal έχουμε έναρξη του ΤΕΓ στις αρχές της δεκαετίας του 1970. Σε κάθε περίπτωση τα σχολεία αυτά λειτούργησαν συστηματικά με την ολοκλήρωση των εγκαταστάσεων των Ελληνικών Κοινοτήτων (αφορούσε την Εκκλησία, την αίθουσα εκδηλώσεων και τα Γραφεία της Κοινότητας), αλλά και την έλευση αποσπασμένων εκπαιδευτικών από την Ελλάδα, μετά το 1970. Σήμερα, στα απογευματινά σχολεία της Ν. Αφρικής (εκτός Σαχέτι), από την Pretoria μέχρι το Cape Town (Pretoria, Johannesburg, Vaal, Krugersdorp, Benoni, Durban, Bloemfontein, Port Elizabeth, Cape Town, East London, Springs), φοιτούν περίπου 550 μαθητές, οι οποίοι διδάσκονται από 5 αποσπασμένους εκπαιδευτικούς και 6 Ομογενείς εκπαιδευτικούς (Αρχείο Γραφείο Συντονιστή Εκπαίδευσης Γιοχάνεσμπουργκ, 1977-2021).

Στα ΤΕΓ οι μαθητές φοιτούν κατά τις απογευματινές ώρες, μετά το πρωινό τους σχολείο, συνήθως 1 έως 3 φορές την εβδομάδα. Διδάσκονται την Ελληνική Γλώσσα ως δεύτερη/ξένη και στοιχεία ελληνικού πολιτισμού μέσα από σχολικά εγχειρίδια, αλλά και από την οργάνωση και τέλεση πολιτιστικών, επετειακών και άλλων εκδηλώσεων. Η επιτυχία του ΤΕΓ όσον αφορά στην εκπλήρωση των σκοπών λειτουργίας του, εξασφαλίζεται όταν υπάρχει αρμονική και εποικοδομητική συνεργασία του εκπαιδευτικού με τον ιερέα και το Διοικητικό Συμβούλιο της εκάστοτε Ελληνικής Κοινότητας. Ετσι, δημιουργείται πνεύμα συσπείρωσης όχι μόνο για την Κοινότητα και την Εκκλησία, αλλά και για το σχολείο με τη μέγιστη προσέλευση μαθητών σ’ αυτό.

Ατενίζοντας το μέλλον

Εχοντας υπόψη:

Τη δυναμική της Σχολής Σαχέτι όσον αφορά στη διατήρηση και διάδοση της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού, αλλά και τα σαββατιανά μαθήματα Ελληνικών που προσφέρει, τα δωρεάν εργαστήρια προετοιμασίας για τις Εξετάσεις Ελληνομάθειας και τα τμήματα Ενηλίκων.

Τον επαγγελματισμό των αποσπασμένων εκπαιδευτικών από την Ελλάδα.

Τη θέση των Ελληνικών στις Παναφρικανικές Εξετάσεις Matric.

Την ανάληψη θέσεων ευθύνης στις Ελληνικές Κοινότητες από νέους και αξιόλογους ανθρώπους.

Τον συνεχή προβληματισμό του Γραφείου Εκπαίδευσης για τη στήριξη της εκμάθησης της Ελληνικής είτε εξ αποστάσεως είτε διά ζώσης.

Τη στήριξη της Ελληνόγλωσσης Εκπαίδευσης από το ελληνικό κράτος και την άριστη και εποικοδομητική συνεργασία Γραφείου Εκπαίδευσης, ΥΠΑΙΘ, ΥΠΕΞ, Ομοσπονδίας Ελληνικών Κοινοτήτων και Εκκλησίας μπορούμε να πούμε ότι υπάρχουν οι βάσεις να υπερνικηθούν δυσκολίες και το μέλλον να είναι ακόμη καλύτερο για τη διατήρηση και διάδοση της ελληνικής γλώσσας και του ελληνικού πολιτισμού σε ελληνικής και μη ελληνικής καταγωγής μαθητές στην Ν. Αφρική.

* Ο Δρ Γεώργιος Βλάχος είναι συντονιστής Εκπαίδευσης Αφρικής

Πηγή: Εθνικός Κήρυκας